

Farsund kommune

Postboks 100
4552 FARSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon

Eleanor Mary Charnock, 37 01 78 26

Uttalelse til bygging av landbruksvei på gnr/bnr 167/1 - 167/2 - 161/1 - 161/2 i Farsund kommune

Vi viser til kommunens oversendelse datert 20.01.2025 (opprinnelig 04.12.2024) hvor det bes om uttalelse til søknad om landbruksvei til skogbestand ved Tona i Farsund kommune. Det bes også om behandling av alternativ 2 etter fysiske tiltak i vassdrag. Vi ber om at kommunen skiller mellom oversendelser til Statsforvalteren hvor det innhentes uttalelse til saken etter forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksvei, jf. §3-1, og oversendelser hvor det søkes særskilt om tillatelser etter lovverk som Statsforvalteren er myndighet for, til vårt postmottak. Dette vil gjøre det enklere for oss å fordele saken riktig i våre interne saksbehandlersystemer.

På grunn av forsinket oversendelse grunnet tekniske utfordringer, har Statsforvalteren fått utsatt frist til 10. februar.

Statsforvalterens vurderinger

Bakgrunn

Det er foreslått kryssing av Oppoftsvann/Oppåptavatnet langs en morenerygg fra Einarsnes til Tona ved å fylle med ca. 55000 m³ masser over en strekning på ca. 110 meter (alternativ 1). Nært land på begge sider planlegges det bro/kulvert som skal gi gjennomløp av vann og mulighet for båter å passere. Veianlegget over vannet vil ha en høyde på 54,1 moh. Det opplyses at median vannstand i måleperioden var 54,3 moh, slik at det generelt vil være et lite overløp på 20 cm med vann over veien, men som likevel gjør det mulig å krysse med maskiner. Det opplyses at NVE har registrert variasjoner i vannhøyden for aktuelle vassdrag mellom 52,7-56,4 moh.

Som alternativ til planlagte kryssing over innsjøen er det foreslått å fortsette eksisterende traktorvei på vestsiden av Oppoftsvann langs kantsonen fra Svartbekk og frem til Tona (alternativ 2). Deler av strekningen på ca. 90 meter, planlegges anlagt med utfylling i vannforekomsten.

Oppoftsvann har bestand av stedegen ørret og er sannsynligvis funksjonsområde for ål (EN), jf. fagrapport naturmangfold og vannmiljø – E39 Lyngdal vest- Kvinesdal av Nye Veier datert 2023. Området som berøres på land og i vann er ellers ikke naturtypekartlagt.

Kommunen opplyser at «etter gjennomgang av saken sammen med søker signaliseres det at skogbrukssjefen vil avvise søknad om vei som krysser vannet med bakgrunn i manglende utredning», og at søknad om å krysse Oppoftsvann vil kunne bli behandlet på et senere tidspunkt dersom utredningene er tilfredsstillende. Kommunen ber i den anledning om innspill på hvilke tema høringspartene vil legge vekt på for å vurdere tiltaket og hvordan deres realitetsvurdering mest sannsynlig vil bli.

Etter vår vurdering, vil omsøkte tiltak, for både alternativ 1 og 2, kreve tillatelse etter en rekke regelverk, utover tillatelse etter forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier.

Søknadspliktig tiltak etter plan og bygningsloven

Alternativ 1 søkes etablert i et område som i kommunedelplan for Herad-Spind 2014-2024 er avsatt til framtidig spredt fritidsbebyggelse (Einarsnes), bruk og vern av sjø og vassdrag, og landbruks-, natur- og friluftsmål (Tona). Det er videre fastsatt plankrav for områder for spredt bebyggelse, jf. bestemmelsene § 1.1. bokstav b). Alternativ 2 berører område avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag, samt LNF.

Deler av tiltaket i alternativ 1 og 2 er ut fra ovennevnte ikke i tråd med kommuneplanen. Unntaket om at landbruksveier er unntatt søknadsplikt etter plan- og bygningsloven (pbl.), jf. byggesaksforskriften (SAK 10) § 4-3 første ledd bokstav e., vil da ikke gjøre seg gjeldende. Dette unntaket er betinget av at tiltaket er «i samsvar med plan- og bygningsloven § 1-6 andre ledd». Denne bestemmelsen lyder:

«Iverksetting av tiltak som omfattes av denne lov, kan bare skje dersom de ikke er i strid med lovens bestemmelser med tilhørende forskrifter, kommuneplanens arealdel og reguleringsplan, jf. kapittel 20 om søknadsplikt og tillatelse. Dette gjelder også hvis tiltaket er unntatt fra søknadsplikt etter §§ 20-5 og 20-6.»

Tiltaket er ut fra ovennevnte, avhengig av dispensasjon fra arealformål i kommuneplanen, og fra plankravet, jf. bestemmelsene § 1.1. bokstav b).

Vurdering av konsesjonsplikt

Statsforvalteren ber kommunen sende saken til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), for avklaring av hvorvidt foreslåtte tiltak, både alternativ 1 og 2, er konsesjonspliktig etter vannressursloven § 8.

Vi viser i denne forbindelse til NVEs veileder: [NVE Veileder 1/2021: Veileder til vannressursloven og NVEs behandling av vassdrags- og grunnvannstiltak.](#)

Tillatelse etter flere lovverk som omfatter vann

Omsøkte tiltak, for begge alternativene, vil kreve tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, jf. § 2, jf. § 1. Videre vil tiltaket kreve fritak for kravet i vannressursloven § 11 første ledd, om opprettholdelse av kantvegetasjon, jf. vannressursloven § 11 tredje ledd. Den delen av tiltaket som gjelder utfylling i vann/vassdrag, vil også kunne være avhengig av tillatelse etter forurensningsloven. Da vassdraget ikke har anadrom laksefisk eller kreps skal søknad om tillatelse til fysiske tiltak i vassdrag sendes til Agder Fylkeskommune. Statsforvalteren er myndighet for gjenstående overnevnte regelverk, og dersom det er aktuelt å gå videre med tiltaket, ber vi om at det sendes særskilt søknad etter hvert enkelt regelverk, til oss.

Vannforskrift § 12

Oppoftsvann (024-1236-L) har middels økologisk tilstand og er beskrevet å være påvirket av sur nedbør, jf. i vann-nett. Det foreligger per i dag ingen nyere målingsdata tilgjengelig for den aktuelle vannforekomsten. Dagens tilstand må utredes for å avklare om tiltaket kan føre til en forringelse av tilstanden, og det må gjøres en vurdering om tiltaket vil kunne bryte med miljømålene i vannforskriften § 4. Dersom man kommer til at miljømålene i § 4 ikke nås eller at tilstanden forringes, må tiltakshaver utrede, og vurdere om tiltaket likevel kan tillates gjennom unntaksbestemmelsen i vannforskriften § 12. Vi understreker at vilkårene i både § 12 første ledd, enten bokstav a eller bokstav b, og vilkårene i § 12 andre ledd må være oppfylt. Basert på foreliggende informasjon vurderer vi det som sannsynlig at tiltaket kan medføre at miljømålene i § 4 ikke nås.

Konklusjon

Statsforvalteren er enig med kommunen at det per nå ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om tiltakets virkninger. Det foreligger således ikke tilstrekkelig grunnlag for å kunne vurdere, eller ta stilling til dette tiltaket ut fra den dokumentasjon som er fremlagt per nå.

Statsforvalteren vurderer på generelt grunnlag at utfylling i vann/vassdrag normalt anses uheldig ut fra et miljømessig perspektiv, og ut fra de interesser vi skal ivareta. Utfylling i vann/vassdrag bør således unngås i størst mulig grad, og vi forventer ev. bl.a. tilstrekkelige utredninger og vurderinger av konsekvensene av tiltaket, samt en reell vurdering av alternativer. Statsforvalteren forventer grundig vurdering av konsekvenser på tema som vannmiljø og hydrologi, naturmangfold og landskap og andre allmenne interesser.

Med hilsen

Anne Fløgstad Smeland (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon natur

Eleanor Mary Charnock
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Agder fylkeskommune

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 788 Stoa

Postboks 5091, Majorstuen

4809 ARENDAL

0301 OSLO